

Susanne Post

Emne: VS: EU retten underbygger miljøministerens hyrdebrev om vandløb
Vedhæftede filer: EU retten underbygger miljøministerens hyrdebrev om vandløb.pdf; Hyrdebrev.pdf; Flemming og borgmester august 07 031.jpg

---

Fra: Gitte Worm Hansen [mailto:gwh@baeredygtigtlandbrug.dk]
Sendt: 13. november 2015 09:41
Til: TMC
Emne: EU retten underbygger miljøministerens hyrdebrev om vandløb

Til Lars Christensen

2012 indleverede repræsentanter for Bæredygtigt Landbrug (BL) vores stævning af de danske vandplaner til Jeres kommune (1600 siders dokumentation).

En del af denne stævning indeholdt Miljøstyrelsens grødeskæringsinstruks som blev opretholdt på trods af at vandplanerne blev kendt ugyldige.

BL har derfor fastholdt stævningen idet grødeskæringsinstruksen havde fatale konsekvenser for vandløbsvedligeholdet. Kammeradvokaten har ønsket at skabe forlig og som en del af dette forlig blev der udsendt et hyrdebrev til samtlige kommuner, hvori det blev præciseret at kommunerne skulle holde de danske vandløb veloprevede. (Kopi vedhæftet). Og der arbejdes stadig videre med kammeradvokaten om forliget.

For at understrege vigtigheden af dette hyrdebrev, har BL onsdag d. 11/11 udsendt en pressemeddelelse (vedhæftet), hvori vi opfordrer kommunerne til øjeblikkeligt at udføre den opgave som ministeriet har pålagt dem. BL har erfaret, at ministeriet er meget observant på de gentagne oversvømmelser, der er til stor gene og stor økonomisk udgift for ikke alene landbruget, men rigtig mange beboere i landdistrikterne og ønsker at bringe dette til ophør.

Med venlig hilsen

Flemming Fuglede Jørgensen
Formand, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug

www.baeredygtigtlandbrug.dk

Administration af vandløbsloven

I brev af 4. november 2015 fra Miljø- og Fødevarerministeren rettes der en generel henvendelse til alle landets kommuner om, at være opmærksomme på deres forpligtigelser vedrørende vedligeholdelse af de offentlige vandløb. Baggrunden er, at ministeren oplever, at der er problemer med afledning af vand på baggrund af øgede nedbørsmængder. Det er derfor vigtigt at kommunerne, som vandløbsmyndighed er deres ansvar bevidst.

Vandløbsvedligeholdelsen i Høje-Taastrup Kommune og andre kommuner er fastlagt i de juridisk gældende vandløbsregulativer. I Høje-Taastrup Kommune skal vandløbene vedligeholdes to gange årligt. Der kan efter en konkret vurdering foretages yderligere en vedligeholdelse. Kommunens Driftsafdeling står for vedligeholdelsen af de kommunale vandløb, som ikke er ændret i mange år. Der er generelt ikke problemer med klager over vedligeholdelsen af vandløbene. Kommunen og driftsafdelingen fører tilsyn med vandløbenes vandføringsevne. Som nævnt i ministerens brev skal der tages hensyn til miljømålene i vandplanerne samtidig med at der skal sikres afvanding, hvorfor meget hyppig grødeskæring ikke er forenelig med miljømålene.

Hvis der er problemer med vand på markerne er det således ikke fordi der er ændret på vandløbsvedligeholdelsen. Det skal bemærkes, at dræn skal vedligeholdes af private lodsejere, og således ikke kan sikres af kommunen.

Kommunen har ikke ændret sine vandløbsregulativer siden 1996, idet dette har afventet vandplanerne de senere år. Når regulativerne skal ændres, er der ikke planer om, at ændre vandløbsvedligeholdelse, som vi er bevidst om er udtaget af vandplanerne. Klimaændringer kan indgå i konkrete sager i forbindelse med de kommende revisioner af vandløbsregulativerne.

Regulativrevisioner vil foregå i dialog med lodsejerne og blive forelagt udvalget.

Onsdag den 11. november 2015-11-11

Formanden for Bæredygtigt Landbrug Flemming Fuglede Jørgensen udtaler:

EU retten underbygger miljøministerens hyrdebrev om vandløb

Konsekvenserne af en given lovgivning skal, ifølge EU-retten, vurderes inden en implementering finder sted, har advokat Hans Sønderby Christensen udtalt. Og han påpeger, at det netop var, hvad miljø- og fødevareminister Eva Kjer Hansen gjorde i onsdags, da hun sendte sit hyrdebrev om vandløb ud til landets kommuner som officiel rettesnor for grødeskæring i danske vandløb. Med det hyrdebrev har ministeren helt taget luften ud af den forhåbte grødeskæringsinstruks.

"Hyrdebrevet om vandløb, der skal kunne løbe, var ventet med længsel af Landsforeningen Bæredygtigt Landbrug(BL), der i den senere tid har haft intense samtaler med ministeren og har støttet hende rent fagligt, for at sikre de bedst mulige forudsætninger for at få afvandet de danske marker. Det er den største sejr til dato for Bæredygtigt Landbrugs retssagsspor", fortæller formanden for Bæredygtigt Landbrug Flemming Fuglede Jørgensen, om hyrdebrevet, der kræver markerne beskyttet mod forsumpning og oversvømmelse ligesom drænrør skal beskyttes.

"Hyrdebrevet er det tætteste man kan komme på at sætte kommunerne på plads. Der er nogle formuleringer, der er så skarpe, at man som kommune er nødt til at rette ind efter det. Og det er en helt anden vejledning, end den man tidligere har fået og henholdt sig til fra Naturstyrelsen. "

I hyrdebrevet hedder det blandt andet: "Det skal sikres, at vandløbsvedligeholdelsen sker i overensstemmelse med de krav, der er fastsat i regulativet for det enkelte vandløb for at forebygge, at der sker oversvømmelse af vandløbsnære arealer med risiko for afgrødetab. Det har lodsejerne et retskrav på. "

Det er godt nyt i formandens øre. Den tidligere grødeskæringsinstruks omfattede alle 69.000 km vandløb mod vandplanernes 22-29.000 km vandløb, samtidig med den tidligere instruks reelt fjernede landmændenes retskrav på at få rensset op, hvis man fulgte den slavisk i kommunerne, der var nemlig ingen nedre grænse for, hvor lidt det var tilladt at slå grøden. Forpligtelsen til at sikre vandaflodning, jf. vandløbslovens § 1 var reelt væk.

Derfor nedlagde BL - modsat L&F - ikke blot påstand om vandplanernes ugyldighed, men også om grødeskæringsinstruksens manglende gyldighed. Det er det pres som har ført Bæredygtigt Landbrug til forhandlingsbordet og nu har resulteret i det nye hyrdebrev.

Det hyrdebrev får stor betydning. Rigtig mange landmænd har de seneste år kæmpet med oversvømmede marker på grund af, at kommunerne forsømmer vedligeholdelsen af vandløb. Ændret vandløbsvedligeholdelse har derfor stået øverst på Bæredygtigt Landbrugs ønskeseddel længe – så det var en julegave i god tid, da Eva Kjer Hansen udsendte sit hyrdebrev sidste onsdag.

Ifølge BL er det også på tide, at kommunerne kommer i gang med at rense vandløb op i stedet for at gemme sig bag naturhensyn.

”Selvfølgelig skal kommunerne også tage hensyn til naturen, men det er der også taget højde for i lovgivningen, og ministeren indskærper sådan set bare, at nu skal de altså til at overholde reglerne. Jeg kan ikke se andet end, at det her må få kommunerne op af hullerne, så de kan komme i gang med at vedligeholde vandløbene”, siger formand Flemming Fuglede og fortsætter:

”Hvis kommunerne, mod forventning, ikke kommer i gang med vandløbsvedligeholdelsen, så må vi henvise til hyrdebrevet. Her gør ministeren det meget klart, at landmændene har et retskrav på, at kommunerne gør, hvad de kan for at undgå oversvømmede marker som følge af dårlig grødeskæring eller oprensning af vandløb, og at det kan få store økonomiske konsekvenser. ”

Også det glæder formanden. Ingen havde for fire år siden, da Bæredygtigt Landbrug begyndte arbejdet med grødeskæringsinstruksen drømt om at sætte spørgsmålstegn ved forsumpning. Nu ved man at det er skadeligt og betyder øget P-udvaskning.

Så det er vigtigt at være opmærksom på de nye tider, understreger Flemming Fuglede: ”Ministeren slår tydeligt fast, at kommunerne har et erstatningsproblem, hvis en landmand oplever udbyttetab som konsekvens af dårlig vedligeholdelse af vandløb”. Det er foreningen Bæredygtigt Landbrug klar til at hjælpe landmændene med.

Til borgmestere og kommunalbestyrelsesmedlemmer

Ministeren
J. nr. NST-401-01674

Den - 4 NOV. 2015

Administration af vandløbsloven, herunder sammenhængen til retningslinjerne og bilag 7 i vandplanerne (2009-15)

Jeg oplever mange steder rundt i landet, at der er store problemer med afledning af vand, bl.a. som følge af øgede nedbørsmængder. Vandet står på markerne, og det gør dem umulige at dyrke. Det stiller krav til kommunernes vedligeholdelse af de offentlige vandløb, og det giver mig anledning til at pointere, at det er vigtigt, at kommunerne som vandløbsmyndighed er sig deres ansvar bevidst.

Det skal sikres, at vandløbsvedligeholdelsen sker i overensstemmelse med de krav, der er fastsat i regulativet for det enkelte vandløb for at forebygge, at der sker oversvømmelse af vandløbsnære arealer med risiko for afgrødetab. Det har lodsejerne et retskrav på.

I forbindelse med revision af vandløbsregulativer vil jeg gøre kommunerne opmærksom på, at det ved fastsættelse af regulativbestemmelser om vedligeholdelse af vandløb er vigtigt, at kommunerne har fokus på, at vandløbene kan anvendes til vandafledning. Kommunerne skal dog i overensstemmelse med loven samtidig tage hensyn til de krav til vandløbskvalitet, som er fastsat eller forudsat i anden lovgivning. Det gælder fx miljømålene i vandplanerne.

Der har været nogen usikkerhed om de konkrete retningslinjer vedr. vandløb og bilag 7 i de gældende vandplaner 2009-15 set i forhold til vandløbsvedligeholdelse efter vandløbsloven. Derfor finder jeg grund til at præcisere sammenhængen.

Ændret vandløbsvedligeholdelse indgår ikke som virkemiddel i vandplanerne, som blev offentliggjort den 30. oktober 2014. Planerne indeholder imidlertid retningslinjer for myndigheders administration af miljølovgivningen, herunder vandløbsloven, og et bilag 7 om vejledende kriterier til sikring af fysisk variation i vandløb.

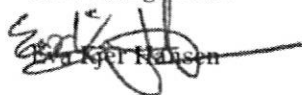
Bilag 7 omfatter primært en gengivelse af konklusioner fra et notat om udarbejdelse af vandløbsregulativer ("Udarbejdelse af vandløbsregulativer - erfaringsopsamling og ny viden") fra juni 2007 og en henvisning til rapporten "Grødeskæring i vandløb - erfaringsopsamling af metoder, praksis og effekter" fra november 2007. By- og Landskabsstyrelsen udarbejdede på baggrund af notat og rapport desuden i juli 2008 "Vejledning om grødeskæring i vandløb", som der ikke er henvist til i bilag 7.

Både notat, rapport og vejledning er alene vejledende inspirationsmateriale for kommunerne. Jeg vil gerne fastslå, at bilag 7 ikke er en anvisning til kommunernes tilrettelæggelse af den løbende vedligeholdelse af vandløbene, og der er ikke nogen direkte sammenhæng mellem bilaget og vandløbsloven.

Det er endvidere vigtigt for mig at præcisere, at retningslinjerne i vandplanerne skal fortolkes i lyset af den overliggende lovgivning, fx vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven, og anvendelse af retningslinjerne har derfor ikke som konsekvens, at gældende lovgivning tilsidesættes. Kommunerne skal uanset retningslinjerne fortsat ved fastlæggelse af vedligeholdelsesbestemmelser vurdere hensynet til afvanding. En kommune kan også fortsat i medfør af vandløbsloven vælge at ændre allerede eksisterende vandløbsregulativer, hvis den finder det nødvendigt, fx fordi der opleves flere oversvømmelser end tidligere.

Jeg ser frem til en fortsat god dialog mellem kommunerne og Miljø- og Fødevarerministeriet på vandløbsområdet. Naturstyrelsen står gerne til rådighed med nærmere generel rådgivning om indholdet af de regler, jeg har beskrevet ovenfor.

Med venlig hilsen

Eva Kjær Hansen